

Per què el Brexit beneficia l'independentisme català

written by Carles Suárez i Graells | 3 de setembre de 2019

El Brexit s'està llegint a Catalunya des d'una perspectiva europea i espanyola, maximitzant-ne les conseqüències negatives sense entrar en els motius de fons, i sense cap interpretació geopolítica sobre com pot beneficiar el procés català d'alliberament nacional. És una manca de sentit d'estat que ja es va veure el 2017 i que roman inalterable el dia d'avui en les elits polítiques i mediàtiques catalanes.

Si mai volem esdevenir-ne un, cal començar a tenir sentit d'estat i no situar-nos en el món com una mera regió espanyola, sinó aprofitar el context internacional per treure'n el màxim partit.

El Brexit és una oportunitat històrica per accelerar el procés sobiranista català i cal aprofitar-lo:

1. **El referèndum com a solució democràtica a situacions polítiques complexes**

Per l'establishment espanyol i europeu, els referèndums només són positius si surten els resultats que ells desitgen. Quan són adversos, les elits intenten desprestigiar els referèndums, utilitzant arguments com que la gent no sabia què votava, que si *fake news*, que no s'havien analitzat a fons les conseqüències dels resultats, etc.

Això que ha passat amb el Brexit, va passar també amb l'1-0, ho vam veure amb el referèndum grec de 2015 o també amb el referèndum d'Irlanda contra el Tractat de Lisboa el 2008, que es va forçar a repetir un any després.

És obvi que en la campanya d'un referèndum, com en qualsevol contesa electoral, hi ha mentides i manipulacions per ambdues

parts. La del Brexit no fou una excepció: tant els partidaris de recuperar sobirania com els partidaris de mantenir-se vinculats a la UE van exagerar, mentir i utilitzar tàctiques fraudulentament durant la campanya.

Malgrat que la premsa continental insisteixi en el fet que el poble britànic fou enganyat i ara està majoritàriament en contra del Brexit, hi ha dues evidències clares que mostren el contrari: la participació del referèndum del Brexit fou major que la de totes les darreres eleccions dels últims 50 anys; i tots els sondejos fets posteriors al referèndum del Brexit segueixen donant una victòria als partidaris de sortir de la UE. Sí que existeix, i de forma positiva per evitar una contracció econòmica i salvaguardar el parlamentarisme democràtic, una oposició a un Brexit sense acord o en la suspensió al Parlament, però la correlació de forces sobre sortir de la UE roman inalterable.

És obvi també que no es van analitzar totes les conseqüències del Brexit, com també va passar amb el referèndum de la Constitució espanyola del 1978, que es va aprovar com a alternativa a un règim feixista però que després s'ha demostrat que sols serveix per mantenir la integritat territorial d'un estat autoritari a tot cost i que és impossible canviar tot i que ja han passat més de 40 anys.

En aquests moments de deriva autoritària arreu del món, cal salvaguardar el referèndum com a solució democràtica per superar complexes situacions polítiques, perquè sinó l'*statu quo* es mantindrà per sempre inalterable i, sense referèndums, Catalunya mai serà independent.

2. Compliment del mandat democràtic.

No només cal preservar els referèndums sinó, sobretot, el compliment dels seus resultats. La narrativa dels partidaris del Brexit enfront dels que hi posen obstacles és la de complir el mandat democràtic sorgit de les urnes. Això va de

democràcia.

Ja ens agradaria que a Catalunya hi hagués un govern efectiu, no per tornar a l'autonomisme, sinó per implementar el mandat del 1r d'octubre. Dos anys després de l'1-0, aquest compliment ni hi és ni se l'espera. Els partits "sobiranistes", que van aprovar la Llei del Referèndum i la Llei de Transitorietat, ara ignoren les sessions del Parlament del 6 i 7 de setembre (i totes les declaracions de sobirania prèvies) per justificar que no hi ha cap mandat per aplicar, mentre es barallen per les engrunes autonòmiques.

Que un altre estat sí que compleixi amb el mandat democràtic, malgrat les dificultats, malgrat els fets consumats, és un exemple que si Catalunya mai vol ser independent, haurà de seguir.

3. Recuperació de sobirania.

La premsa continental, espanyola i catalana ha venut el Brexit com un complot de la dreta reaccionària i racista enfront una Europa il·lustrada i progressista. Res més lluny de la realitat.

Les elits econòmiques i financeres britàniques i la direcció del Partit Conservador van tancar files per quedar-se a la UE. L'augment de la participació va ser decisiu en el resultat, i aquest va venir sobretot de les zones empobrides del centre, oest i nord d'Anglaterra, els grans perdedors de la desindustrialització, les reformes de Thatcher i la globalització neoliberal, que ha convertit Londres en una mega-ciutat financera, en detriment de les classes populars deprimides de les altres regions. Fins i tot a les zones mineres de Gal·les va guanyar sortir de la UE.

És cert que hi ha una clara animadversió a la UE per part d'una societat britànica que ja és estructuralment molt zelosa de la seva sobirania, i que ha augmentat per la gestió de la

crisi econòmica que es va fer des de Brussel·les. Sense la Gran Recessió del 2008 al 2013 no hi haguera hagut mai un Brexit, com tampoc hi hagués hagut ni Syriza, ni Podemos ni el referèndum d'Escòcia ni l'augment exponencial de l'independentisme català.

El Brexit és una resposta a la Troica, que va trepitjar la sobirania de múltiples països durant la crisi, des de forçar Espanya a canviar la Constitució en 48 hores el 2011, a canviar amb nocturnitat els presidents elegits democràticament d'Itàlia i Grècia el mateix any i substituir-los per agents de Goldman Sachs. El Brexit és una resposta als límits de dèficit imposats des de Brussel·les, que van impedir mesures anti-cícliques per sortir abans de la crisi i van forçar grans onades d'austeritat.

Al Regne Unit la va liderar George Osborne, el Mas-Colell britànic, el ministre conservador d'Hisenda que va impulsar fortes retallades i que ara, fora de la política, dirigeix *l'Evening Standard*, un dels diaris més llegits a Londres, des d'on ataca a parts iguals dia sí dia també tant el Brexit com a Jeremy Corbyn, el líder laborista.

La recuperació de sobirania per evitar les imposicions europees i implantar mesures antiausteritat va ser, de fet, el principal cavall de batalla del *Lexit*, el moviment d'esquerres a favor de Brexit. El *Lexit* incloïa els moviments polítics i socials que més suport han donat a l'independentisme català els darrers anys a Anglaterra, com el Socialist Workers Party, que va arribar a convocar concentracions a favor de la independència catalana arreu del país l'octubre del 2017.

Del *Lexit* també en formaven part personalitats com el professor Alex Callinicos, que ha participat en diversos actes de l'ANC-England, o George Galloway, l'exdiputat laborista que va dimitir durant la guerra d'Iraq i que, des d'una plataforma ciutadana, va aconseguir guanyar l'escó de Bethnal Green, el barri a l'est de Londres on el 1936 es va desenvolupar la

Batalla de Cable Street, quan els veïns al crit de *No Passaran* van aturar els *Camises negres* feixistes de Mosley.

El mateix Jeremy Corbyn o el secretari general del principal sindicat britànic, Len McCluskey, si bé van fer campanya pel *remain*, accepten el resultat democràtic i consideren el Brexit com una oportunitat per reduir la dependència al sector financer, diversificar l'economia i impulsar la re-industrialització, i alhora una oportunitat per a la redistribució econòmica, tant a nivell social com geogràfic, disminuint la dependència de Londres i descentralitzant l'activitat productiva.

Amb el fracàs de la globalització neoliberal, la recuperació de sobirania és l'única estratègia per a aquelles regions que vulguin sobreviure les properes dècades, i Catalunya no és una excepció.

4. Impulsarà l'independentisme a Escòcia, Gales i Irlanda del Nord.

Una altra de les conseqüències positives del Brexit per a Catalunya és que ajudarà a impulsar l'independentisme a les nacions històriques britàniques.

Sobretot a Escòcia, on un segon referèndum serà inevitable els propers anys. En cas de Brexit, el resultat serà victoriós a la secessió, i obrirà una nova finestra d'oportunitat per a Catalunya. A Irlanda del Nord, depenent del desenllaç de la frontera interna amb la República d'Irlanda, els republicans també guanyarien molta força. A Gal·les, tot i que va guanyar el Brexit, s'estan impulsant consultes populars d'autodeterminació a diferents municipis.

Si el Brexit s'acaba consumant, es crearà un efecte dominó per exercir l'autodeterminació internament i externament, que Catalunya, aquest cop, i no com el 2014, hauria d'aprofitar.

5. A un Regne Unit fora de la UE li interessarà un aliat al mediterrani.

El Regne Unit té interessos estratègics al Mediterrani i un antagonisme històric amb Espanya degut a Gibraltar. El mateix Primer Ministre David Cameron, ara titllat d'irresponsable per la premsa europea però que ha estat l'únic líder europeu que ha permès dos referèndums d'autodeterminació durant el seu mandat, ja li va dir a Mariano Rajoy el 2013 que permetés un referèndum a Catalunya, i va cridar a consultes l'ambaixador espanyol múltiples vegades per les incursions espanyoles a les aigües de Gibraltar.

Amb un Regne Unit fora de la UE, la necessitat d'aliats i l'antagonisme amb Espanya no només augmentarien, sinó que el Regne Unit podria ser un dels primers països a reconèixer el nou estat independent.

De fet, si l'octubre del 2017 el govern català hagués estat conseqüent fins al final, haurien arribat els reconeixements. Començant per països bàltics i balcànics, però el Regne Unit no hagués tardat.

La premsa britànica, tant la progressista com la conservadora, des del *Morning Star* fins al *Financial Times*, passant per la *BBC*, va obrir els primers deu dies d'octubre del 2017 amb reportatges sobre Catalunya, amb una cobertura mediàtica inèdita des de la Plaça Tahrir durant les revoltes àrabs o a la Plaça Maidant durant el conflicte ucraïnès, condemnant la intervenció policial i creant les condicions per al suport social a reconèixer Catalunya com a estat independent.

En l'àmbit polític, en un acte al Parlament Britànic de l'ANC-England el Setembre del 2017, el diputat conservador Andrew Rosindell va dir literalment que si les forces policials espanyoles intervenien per la força contra l'1-0 i el govern català demanava reconeixements, ell mateix faria una petició interna per sol·licitar el reconeixement del Partit

Conservador al nou estat. Jeremy Corbyn fou dels pocs líders europeus a posicionar-se el matí del mateix 1r d'octubre contra la brutalitat policial. Els nacionalistes escocesos i gal·lesos s'hi haurien sumat.

Però no es va poder comprovar mai perquè el 3 d'octubre, en lloc de demanar els reconeixements, el govern català es va posar a buscar mediadors. I quan finalment es va proclamar la independència el 27 d'octubre, la Conselleria d'Exteriors era un camp que pugui en descomposició, i el mateix Delegat de la Generalitat al Regne Unit, que hauria d'haver impulsat i coordinat aquests reconeixements, havia abandonat la Delegació. Al cap d'uns mesos, fou restituit pel govern efectiu.

6. Una UE debilitada voldria evitar el "Catexit"

No hi haurà independència real sense una intervenció exterior europea que faci de medidora entre Catalunya i Espanya, organitzi un referèndum vinculant acceptat per les dues parts i gestioni la repartició d'actius i passius i l'abandonament de les forces militars espanyoles de Catalunya.

Però aquesta intervenció, com es va veure el 2017, no és fàcil de motivar. D'una banda, cal un govern decidit a anar fins al final a fets consumats, i de l'altra, una mobilització permanent que impacti l'economia fins a tal punt que les potències europees tinguin més incentius per intervenir que per no fer-ho.

En el cas de Brexit, aquests incentius augmentarien, ja que la UE voldria evitar a tot cost que una Catalunya independent surti de la UE, que seria un cop fatal per al projecte europeu. En lloc de limitar-se a repetir els arguments de les elits europees i espanyoles, l'independentisme català hauria d'actuar amb sentit d'estat i aprofitar la nova realitat geopolítica entre el Regne Unit i la Unió Europea per treure'n el màxim rendiment.

El Brexit, i l'amença que Catalunya també surti de la UE, serà el més gran incentiu per tal que la UE intervingui i forci Espanya a acceptar una solució democràtica a Catalunya que, finalment, ens porti a la independència real.